

Dolenjske Novice.

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je za celo leto 2 K., za pol leta 1 K. — Naročnino in dopise sprejema J. Krajec v Novem mestu.

Oznanila se plačujejo za enkrat 6, za dvakrat 9, za trikrat 12 Hellerjev od kvadratnega centimetra. Manjše kakor 10 $\square$ cm obsegajoče se ne sprejme.

Častitim naročnikom „Dolenjskih Novic“.

Leto se bliža svojemu koncu; zato nujno prosimo vse one gg. naročnike, ki so z naročnino še zaostali, da jo čim preje dopošljejo.

Ob enem prosimo, da blagovolijo naročniki naročnino za prihodnje leto prej ko mogoče poravnati. Pri vseh listih je navada, da se naročnina plačuje za naprej; naj se tudi naši cenjeni naročniki ravnajo po tem.

Svoje cenjene prijatelje prosimo, naj delajo na to, da se bodo „Dolenjske Novice“ vedno bolj razširjale med našim ljudstvom. Vsak star naročnik naj bi pridobil vsaj enega novega! Tako bodo zamogle potem „Dolenjske Novice“ vspešneje delati za dobro, poučno in mikavno vsebino.

Prav srečne praznike voši

Upravništvo „Dolenjskih Novic“.

Gospodarske stvari.

O gnojitvi vinogradov.

(Dalje.)

Prava zagnojitev mladega ali pa tudi že starejšega pa onemoglega vinograda z hlevskim gnojem ali kompostom zamore biti trojnega načina:

1. Pognoji se ga kakor njivo ali vrt na ta način, da se gnoj ali kompost enakomerno in v precejšni množini med trtami raztrosi, ter pri prvem, to je najglobokejšem okopavanju trt pokoplje. To gnojitev imenujemo gnojitev čez in čez ali poljsko gnojitev.

2. Okolo posameznih trt se izmeče toliko zemlje, da nastanejo okolo njih 35 do 40 cm globoke, ter od 60 do 80 cm široke jamice, v katere se dvoje ali troje dobre vile gnoja ali pa troje ali čvetero lopat komposta vrže, potlači ter zopet zasuje. Pri tem delu gre paziti na to, da ne pride gnoj tikoma trte, ampak nekoliko

zemlje mora biti vedno med gnojem in trto. Kompost obdaja pa trte lahko neposredno. To gnojitev imenujemo gnojitev v posamezne jamice ali jačke.

3. Med vrstami trt prekoplje se zemljo s kopalnico (ne matiko) do 80 cm na široko, ter tako globoko, kakor je s kopalnico globoko sploh kopati mogoče; toraj 30 do 40 cm globoko. Tako prekopano zemljo se potem z lopato ven potrebi, v nastali jarek se pa nanese gnoja ali komposta vsaj za malo pēd na debelo, katerega se dobro potlači ter zopet zasuje. To gnojitev imenujemo gnojitev v posamezne jarke.

Praša se, kateri med temi tremi načini je najboljši, najpriporočljivejši? No, prvi način ali način gnojitve čez in čez, kakor na njivah, je odločno najslabši, najmanj priporočljivi. Še najbolj na mestu bi bil ta način v vinogradih prav blizo doma in popolnoma v ravnini ležečih. V take vinograde, kakoršni so pa le v Vipavi ali v Istri na Goriškem, torej sploh le v južnih krajih mogoči, ne pa tudi na Dolenjskem ali Štajerskem itd., je mogoče, ker so blizo doma, magari vsako leto gnoja navoziti ter ga pokopati. V takih vinogradih mogoče je tudi, ker so blizo doma, okopavanje večkrat v letu ponoviti, ter pri tem kaj obilni plevel, ter rosne korenine odstranjevati. Poglavitna napaka te gnojitve je ravno ta, da prvič za prekratek čas izda, in drugič da tako zvane rosne korenine tikoma pod površjem zemlje, v preveliki meri in kaj hitro nastajajo, tako, da so one v stanu, ako se jih pridno ne odjemlje, osobito v vlažnih letih, nižje stranske in osobito pa najnižje srčne ali kronine korenine v njih razvijanju jako oslabeti, še celo uničiti. Za od doma jako oddaljene, strmo ležeče vinograde, ta gnojitev nikakor priporočljiva ni. To že celo ne v severnih vinorodnih deželah, v katerih je podnebje navadno veliko vlažnejše mimo v južnih, in kjer ravno vlažnost podnebja raščo plevela in nastanje ter silno razvijanje rosni korenin kaj močno pospešuje.

Drugi način ali gnojitev v posamezne jačke, je že veliko boljše, veliko priporočljivejši mimo

prvega. Mi ga priporočamo posebno za zagnojenje čisto mladih, šele eno ali dve leti starih vinogradov, v katerih se je pri zasajanju trt ali le prav malo, ali pa znabiti še celo nič gnojilo, ker se je le za eno ali dvoletno raščo trt, že zemljo samo na sebi dovolj močno, dovolj redilno smatralo. Taka s prav dobrim hlevskim gnojem, ali pa s prav dobrim kompostom pravilno, osobito ne preskopo izpeljana gnojitev izda za 5 tudi za 6 let, rajše pa za manj, kakor za več let. Njena napaka je ta, da se jo mora torej prepogostokrat ponoviti, in pa ta, da ona razvijanje stranskih korenin, trte le preveč podpira, ono srčnih ali kronin pa tudi bolj zatira. Pri izvršitvi te gnojitve svetovali bi sledečega postopanja se posluževati. Prvo vrsto trt se prične na zgornjem koncu, toraj na vrhu gnojiti. Vso zemljo, izmetano iz jačke prve trte, pusti se med prvo trto prve vrste in prvo trto druge vrste na kupčku na miru ležati. Gnoj ali kompost v jački najvišje prve trte v prvi vrsti zasuje se s zemljo druge jačke. Gnoj ali kompost v jački druge trte prve vrste, zasuje se pa s zemljo tretje jačke i. t. d. dokler se ne pride z gnojitvijo do najnižje trte prve vrste, za katero seveda zemlje zmanjka za njeno jačko napolniti, to je zasuti. No, napolni se jo pa z zemljo prve najnižje trte v drugi vrsti, katero se od zdolaj gor gnojiti začne, tako, da v nji za jačko najvišje trte zemlje zmanjka. To se pa z zemljo jačke najvišje trte prve vrste, katero se je na kupu ležati pustilo, zasuje. Tako postopa se vedno naprej, da se jačke najvišjih in najnižjih trt v vrstah z zemljo jačke sosedne desne ali leve jačke zasiplje, vse druge jačke pa z zemljo neposredno nižje ali višje jačke v vrsti sami.

Tako gre to delo jako hitro in redno izpod rók. Paziti pa je treba, ker zemlja okolo trt jako narase, da ne pride evropski del požlahtnitve trte pod zemljo, kajti ta bi se jako ukoreninčil, in to bi trti le škodilo.

Najboljši je odločno tretji način zagnojitve vinogradov, namreč gnojitev v posamezne jarke med vrstami trt. On stane res da največ dela, tudi največ gnoja ali komposta, zato pa izda za deset, dvanajst ali mogoče še za več let. Najpravilejše pa gre ta način gnojitve iz pod rók, ako je pet delavcev za jedno skupino (partijo) navzočih, kateri se tako-le v delu razdele: prvi delavec (kopač) koplje med prvimi dvema vrstami trt, bodi si na levi ali na desni strani vinograda s kopalnico tako globoko, kakor mu mogoče, toraj od 30 do 40 cm in tako na široko, da ostane do desne kakor do leve vrste trt dobrih 10 cm zemlje neprekopane. Kopač koplje toraj med prvo in drugo vrsto od zdolaj gor od 30 do 40 cm globoko ter do 80 cm na široko, ako so

vrste po 1 m druga od druge. Ako so vrste bolj narazen, potem se koplje seveda bolj na široko, tik do vrst pa vendar nikoli.

(Konec sledi zaradi neobhodno potrebne jasnosti šele v prihodnji številki.)

Skrbimo za dobro plemeno goved.

V zadnjem članku, ki je bil priobčen pod tem naslovom, se je ne glede na nekatere manjše tiskovne pogreške izpustilo v predzadnjem odstavku polovico stavka, vsled česar je trpela jasnost vsebine.

Dotični odstavek se ima tako glasiti:

„V Novem mestu imamo pa tudi mesečne sejmove za govejo živino. Tudi ta prilika bi se lahko izkoristila za prodajo lepe plemene živine, seveda le za bližnje kraje, in sicer na ta način, da bi se lepa plemena živina (lepe krave s teleti, lepe telice, biki) postavila na sejmišču na poseben prostor. Na prodaj postavljeno plemeno živino bi kazalo najprej priglasiti pri podružnici, da bi ona opozorila domače živinorejce na to prodajo“.

Uredništvo.

Občni zbor kmetijske podružnice v Novem mestu.

Naši gospodarji se čim dalje bolj zanimajo za napredno kmetijstvo in za delovanje naših kmetijskih podružnic. To je pričal tudi zadnji občni zbor novomeške podružnice dne 6. t. m.

Točno ob napovedani uri se je zbralo v prostorni dvorani g. Windischerjeve gostilne v Kandiji toliko članov, da se je z zborovanjem lahko takoj pričelo.

Načelnik podružnice g. pristav V. Rohman je pozdravil došle člane, pojasnil, zakaj se je letošnje zborovanje tako zakasnilo in poročal potem o delovanju podružnice l. 1899—1900.

Kakor smo povzeli iz njegovega poročila, narašča število članov od leta do leta, prav tako napreduje pa tudi delovanje podružnice od leta do leta. Število članov znaša sedaj že nad 200. Največ članov ima občina Šmihel-Stopiče, namreč 60, potem Novo mesto 40 članov, občina Prečna 33 in Št. Peter 31 članov; ostali člani odpadejo na občine Belacerkev, Brusnice, Mirnapeč in Orehovica. Ker se s pričetkom novega leta ne bo pobirala nobena pristopnina več, je upati, da se bo število članov zanaprej še izdatno pomnožilo.

Podružnica ima sedaj v oskrbi veliko trtnico za pridelovanje cepljenih trt in ameriških sajenk, dva ameriška matičnjaka za pridelovanje potrebnih ključev ali reznic, poskuševalni vinogradič, drevesnico in dva sadna vrta.

V trtnici, katero podpira dežela, da se v njej pridelujejo cipljenke, ki se imajo oddajati po znižani ceni našim vinogradnikom, se je ušlo letos 36.700 cepljenk in 83.750 ključev, skupaj tedaj več kot 120.000 trt. Uspehi letošnjega cepljenja so tako ugodni, da je pričakovati 15.000 popolnoma zaraščenih, prav lepih in močno ukoreninjenih cepljenk najboljših trtnih vrst.

To trtnico je podružnica letos napravila, poleg nje pa nasadila nov ameriški matičnjak, v katerem se bo na leto pridelalo do 60.000 ključev. Ta matičnjak se je napravil z državno podporo in nasadil s samo riparijo portalis, ki daje najboljšo podlago za cepljenje in najboljšo trto za naše kraje. Tudi s tem nasadom je dosegla podružnica že letos prav lep uspeh.

Podružnica pa ni uplivala na povzdigo našega vinstva samo s pridelovanjem ameriških cepljenk potrebnih za nove nasade, ampak tudi s tem, da je skrbela za poduk vinogradnikov. V to svrhu je priredila poduk v Brusnicah, Št. Petru in Vavtivasi, kjer je došle vinogradnike poučeval g. vodja R. Dolénc, kakor tudi v Novem mestu, kjer sta jih poučevala g. potovalni učitelj J. Gombáč in g. pristav V. Rohrmann. Podružnica je izposlovala potrebno podporo, da se je mogel prirediti za kmetijske mladeniče tečaj za zeleno cepljenje. Ta tečaj se je vršil na kmetijski šoli na Grmu ob tako obilni udeležbi, da se je vidilo, kako nujno potrebni in koristni so taki tečaji v sedanjih časih. Podružnica je napravila letos tudi preskušnjo raznih žveplalnikov, ki se ponujajo našim gospodarjem. Ta preskušnja se je vršila mesca aprila na Grmu in smo o njej že obširneje poročali v tem listu.

Sadjarstvo je pospeševala podružnica na ta način, da je nadaljevala potrebna dela v svoji drevesnici, iz katere se bode začelo oddajati drevje spomladi leta 1903. Dosedanji nasadi uspevajo izvanredno dobro, tako, da se je nadejati najlepšega drevja. Vsako leto se bo oddalo iz te drevesnice po 1000 jablan takih vrst, ki se za naše kraje najbolj priporočajo. Razun te drevesnice oskrbuje podružnica tudi dva sadna vrta, na katerih se delajo poskušnje z raznimi vrstami češpelj in jabolk. Med člane se je razdelilo spomladi 570 sadnih dreves, dobljenih iz družbene drevesnice v Ljubljani.

Da se pospešuje reja lepe dobre goveje živine, priredila je kmetijska družba lansko jesen premovanje živine v Novem mestu, katerega se je udeležilo 51 razstavnikov, ki so prignali skupaj 64 glav lepe živine. Za napredek živinoreje se je skrbelo pa tudi s podukom, katerega je priredil g. pristav V. Rohrmann

in sicer v Stopičah, v Prečni in Beli cerkvi. Podružnica bi bila tudi rada ustanovila za novo-meški okraj zavarovalnico za govejo živino. V dotična pravila pa je ministerstvo postavilo tako trda določila, da jih zaupni shod, ki se je v to svrhu sklical, ni mogel sprejeti.

Poljedelstvo je pospeševala podružnica s tem, da je posredovala pri naročevanju deteljnega in travnega semena, in da je tudi sama sestavljala pripravne mešanice za napravo začasnih in stalnih travnikov. Kupila je tudi stroj za čiščenje žita, s katerim je mogoče žito tudi po teži in debelosti prebirati ali sortirati. Največ je dosegla v prid poljedelstva ali prav za prav živinoreje s tem, da je napravila v Novem mestu skladišče za umetna gnojila in s tem izdatno olajšala dobavo potrebnih gnojil za izboljšanje krmskega pridelka. Kako potrebno je bilo to skladišče, povzamemo lahko iz tega dejstva, da se je koj prvo leto prodalo nad 7 vagonov takih gnojil t. j. 72.500 kg. S prodajo teh gnojil se je denarni promet pri podružnici tako zelo pomnožil, da znaša samo za gnojila okolu 12.000 K na leto.

(Dalje prihodnjič.)

Duhovnik ostani v cerkvi!

(Priobči katoliško polit. društvo v Novem mestu.)

Pretekli teden je bil škof v mestu Rems na Francoskem z več duhovni vred kaznovan z denarno globo. Pa zakaj? — Ker je vernih duš dan vodil procesijo iz cerkve na pokopališče. To je bil ves njegov greh.

„Kaj tako se godi na Francoskem, bote čudé se zaklicali. Pri nas še vendar ni tako!

Res pri nas ni tako in tudi na Francoskem nekđaj ni bilo tako.

Po veliki noči letos so bili naši Slovenci skupno v Rimu, da si pridobe odpustek svetega leta. Bili so neki dan ravno pred cerkvijo sv. Petra. Pošten slovenski kmet je po lepi kranjski navadi snel klobuk, se prekrizal in jel moliti angeljevo češčenje. Ali glejte, slovenski duhoven je skočil k njemu ter mu zaklical: „Ne molite, v Rimu se ne sme očitno zunaj cerkve skupno moliti; nehajte, sicer vas odpelje policaj.“

„Za božjo voljo, tako je na Laškem, pravite; pri nas je toraj vendar bolje.“

Res pri nas je bolje, a tudi na Laškem nekđaj ni bilo tako — saj je Laška dežela svetnikov, vsaj na Laškem prebiva namestnik Jezusa Kristusa. Pa kako je vendar prišlo do taci postav v teh dveh katoliških deželah?

Ljudstvo se je dalo goljufati, volilo je poslanice, katere so jim svetovali brezverci hudobneži. Pa zakaj jih je ubogalo? Zato ker so

se lagali: „Mi nimamo nič zoper duhovne, nič zoper cerkev,“ so govorili, „ali duhoven naj ostane v cerkvi, zunaj nima nič opraviti; s politiko naj se ne peča, skrbi naj samo za dušo, razlaga naj samo božje zapovedi.“ Tako se je govorilo, ljudje so šli na lim, sedaj pa lepi katoliški deželi vladajo brezverski framasoni.

Pa zakaj vendar to pišem? Zato, ker se sedaj godi ravno tako pri nas. Duhoven naj bo samo v cerkvi, zunaj nima nič opraviti!

Le ubogaj slovenski kmet — ubogajo naj drugi po naši ljubi Avstriji — in privedli jo bomo tje, kjer so že Lah in Francozi. Ali si moreš misliti, verno slovensko srcé, da bi ne smel duhoven več očitno ti prinesiti svete popotnice, ko bi prišla zadnja ura, da ne bi smel po polju in ulicah moliti Odrešenika v monštranci pričujočega v sv. R. Telesu in o veliki noči? da ne bi smel sv. Marka dan in pa prošnji teden v procesiji prositi božjega blagoslova? da sploh ne bi smel s svojo družino zunaj hiše očitno moliti? — Ne tega si ne moreš misliti! Zato pa tudi ne voli liberalca nikdar in nikoli. Res ti sedaj taje take namere, ali tajili so jih tudi na Laškem in Francoskem. „Res nimajo vsi naravnost tega namena, ali tudi na Laškem in Francoškem ga najbrš niso imeli vsi, ampak le voditelji, pa je vendar prišlo do tako grozних postav v katoliških deželah! Toraj liberalca nikakor ne, naj ga priporoča kdor koli.“

Pa morda res hoče Bog, da naj bo duhoven samo v cerkvi? Ni res, ravno narobe. Naš Gospod Jezus je učil pač v tempeljnu, ali tudi na gori, na jezeru, v puščavi, po hišah. Sveti Janez apostelj je za zgubljenim mladeničem, ki je bil poprej dober kristijan potem pa ropar, hitel v divji gozd, da ga je zopet pridobil. Sv. apostelj Pavel je učil v velikem mestu Atenah na očitnem trgu Areopagu ter zapisal sam o sebi, da se je trudil z učenjem po noči in po dnevu, skrivno in očitno, po hišah, skupno in posamezno i. t. d. Sedanji sv. oče, namestnik Jezusov, opominjajo duhovne, naj gredó ven iz zakristije med ljudi v shode in zборе. Prašam, kedo pa več vé, kdo ima bolj prav, naši liberalci, ki večinoma šest resnic več naštetih ne znajo, ali pa naš Gospod, njegovi aposteljni in njegov vidni namestnik, rimski papež? Vsaka kmetska pamet da tu lahko odgovor.

Torej liberalca, ali od liberalcev priporočenega nikakor ne volite!

Politični pregled.

Nadvojvoda Leopold Salvator bival je službeno v Zagrebu, kjer je bil visoko spoštovan in odkritosrčno priljubljen; a sedaj je odpotoval

s svojo družino zopet na Dunaj. Zagrebčanje so mu hoteli napraviti velikansko bakljado, katero pa je zaradi nastalih razmer odklonil. Na kolo-dvoru se je nabralo neštivilno naroda, kateremu se je v hrvaškem jeziku zahvaljeval.

Povišanje davka na žganje. Vlada je predložila deželnim zborom načrt postave glede doklade na državni davek za žganje. Nova doklada se določa na 20 vinarjev od vsacega litra. Skupni novi dohodek vlada ceni na 19,200.000 kron. To novo doklado bodo pobirali državni organi. Dohodek se razdeli v sorazmerju s porabo žganja mej posamezne dežele. Najvišji delež dobi „dežela žganja“ Galicija, namreč 5,715.984 kron. Kranjska dobi 323.488 kron.

Železnice v Bosni. Govori se, da se dogovarjajo Srbija, Črnagora in Italija za skupno ugovarjanje proti nameranim železnicam v Bosni in Hercegovini, ktere bi bile na škodo prometu Srbije in Črnegore. Italija se pridruži kot prijateljica Črnegore.

Ruskemu carju se je zdravje menda popolno povrnilo, kajti nič več ne izdajajo zdravstvena poročila.

Milan se ženi. Bivši srbski kralj Milan, ki se nastani stalno na Dunaju, namerava se baje poročiti z neko ameriansko milijonarko. Bo pač težko šlo, ker mu žena še živi, od ktere niti postavno ločen ni.

Nov boj proti katoliški cerkvi na Francoskem. Francoskam vlada je zbornici predložila načrt zakona, s katerim se zatró vsi redovi na Francoskem. Boj pa ne velja samo samostanom, marveč katoliški cerkvi na Francoskem sploh. Toda katoliška cerkev je prebila že druge viharje, premaga tudi tega.

Vojna v Afriki. Buri se bodo resno do zadnjega moža bili. Zopet so imeli znatno zmago nad Angleži, katerih je 15 padlo 62 pa so jih ranili; 400 Angležev z dvema topovoma pa se je Burom udalo. Angleži so v velikih skrbeh, ker se po pravici boje splošne vstaje. Burom se pridružujejo tudi Holandci.

Piše se nam:

Iz Smolinje vasi. — [Novi smolinjski zvonovi.] „Smolinjski zvonovi prav milo pojo“, vsklikali smo Smolinjci 10. pret. meseca radostni. Saj smo jih pa tudi željno pričakovali! Bilo nam je, kakor bi nam bili iz naše srede vzeli ljube, prirsčne znance, ko smo stare zvonove nekoliko več kakor za polovično ceno odposlali znani ljubljanski tvrdki Albert Samasse, pričakujoč novih.

Novi zvonovi! Po celi soseski dolgo časa preje in pozneje ni bilo skoro druge govornice, kakor o novih zvonovih, ki smo jih vsakčas pričakovali. Staro in mlado se je zanimalo za-nje; saj bodo večino njih spremili k zadnjemu počitku, ko nam poteče ura živ-

ljenja! In prišel je težko zaželjeni dan. Vnetost in zanimanje vrlih Smolinjcev je bilo pravzaprav še preveliko. Ne da bi povprašali, ali so zvonovi že došli ali ne, zaupali so tvrdkini brzojajki, da zvonovi dojdejo 9. nov. ob 11. uri dopoldne, so se odpravili ovenčani in nališpani na kolodvor. Ali koliko razočaranje, ko z zaželjenim vlakom ni bilo še bolj zaželjenih zvonov! Čakali so jih do popoldanšnega vlaka, ali tudi tedaj hlapon ni izpolnil njih prisrčne želje. Vrnili so se žalostni domov. *)

Zato je bilo pa drugi dan veselje tem večje. Okoli 4. ure popoldne se je pomikal slavnosten izprevod proti Smolinji vasi. Na ovenčanih vozovih so peljali tri nove, za naše razmere precej težke zvonove. Veliki tehta 18, srednji 10 in mali 6 centov. Prvi je posvečen Materi Božji, drugi sv. Jožefu in mali sv. Janezu. — Med bučnim pokanjem topičev so se bližali vasi, kjer jih je pričakovala praznično oblečena množica. Prijazna Smolinja vas je bila slavnostno odičena; trije mogočni slavoloki z zanimivimi napisi so oznanjali okolici, da se raduje cela soseska. Pred cerkvijo so jih vsprejeli možje, ponosni na nove značilne smolinjevaške gorečnosti za sv. vero.

Celo noč se je vrstil pok za pokom, in ob kresu, molitvi in prepevanjem so jih obesili pred cerkvijo. Veselje je bilo vprav nepopisno, ko so lepo ubrani prvokrat zadoneli po dolini. Marsikako oko je postalo rosno.

Drugi dan so jih s svojo navzočnostjo počastili prem. novomeški prošt gosp. dr. Seb. Elbert, ki so z asistenco služili deseto sv. mašo in imeli ganljivo propoved. Tudi zjutraj je bila sv. maša s propovedjo.

Neprecenljivih zaslug za naše nove zvonove si je stekel vrli in priljubljeni šmihelski kapelan gosp. Hartman. Naj bo prepričan, da mu hvaležni Smolinjci njegove požrtvovalnosti nikdar ne pozabijo!

Domače vesti.

(Osebne vesti.) Gosp. dr. Milan Škerlj, avskultant v Novem mestu je imenovan sodnim pristavom v Mokronogu, in avskultant gosp. dr. Metod Dolenc sodnim pristavom v Novem mestu.

(† Anton Kos), posestnik in nadporočnik meščanske garde umrl je 10. decembra po kratki mučni bolezni v bolnici Usmiljenih bratov v Kandiji. Bil je obče priljubljen. Za meščansko gardo je imel velike zasluge. Pogreba so se udeležile vse korporacije in silno mnogo prebivalstva. Mir mu bodi.

(† Janez Jenevein,) hišnik in bivši črevljarski mojster v Novem mestu umrl je po silno dolgem bolehanji, star 78 let. Naj v miru počiva!

(† Janez Mohorčič,) bivši trgovec, umrl je v Kandiji v visoki starosti 80. let. N. v m. p.

(Grobni spomenik) Ivanu Knavsu, prvemu predsedniku „Okrajne posojilnice“ v Krškem, namerava postaviti ta posojilnica, ki je v ta namen za sedaj odločila 100 K. Ker pa ta svota za dostojen spomenik, kakoršnega je rajniki zaslužili, ne zadoštuje, prosi ona s tem sorodnike in prijatelje pokojnega, da bi v ta namen kaj darovali in ji blagovolili poslati.

(Stoletnica) največjega slovenskega pesnika dr. Franc Prešerna slavila se je dne 3. decembra med Slovenci na prav dostojen način, kakor je po krajevnih razmerah tu in tam mogoče bilo. Najlepša

*) Ljubljanski voznik je zvonove pomotoma na južni, namesto na dolenski kolodvor peljal, od tod zamuda.

časť pa se bo skazala slavnemu možu s spomenikom, ki se ima postaviti v središču Slovenije, v našem glavnem mestu Ljubljani. Spomenik bo napravil naš rojak gospod Ivan Zajec na Dunaju, ter ima biti pravi umotvor. Velikega duha našega pesnika Prešerna pa priznavajo tudi drugi Slovani, ter so se tudi njegove stoletnice rojstva slavnostno spominjali, tako na Hrvaškem, Češkem, Poljskem, v Dalmaciji in v Bosni. Novo mesto priredilo je bilo koncert, katerega dohodek 400 kron, se je poslal za spomenik. Ob tej priliki so se spomnile ljubljanske gospe tudi Prešernove hčere, ki živi v Ljubljani v skromnih okolščinah, ter ji izročile hranilno knjižico s tisoč kronami.

(O volitvah.) Pretečeno sredo bilo je vse po naši deželi na nogah. Bile so volitve v državni zbor, in sicer v V. ali splošno kurijo. Zmagal je silno večino od katoliške narodne stranke priporočen kandidat gosp. dr. Ivan Šušteršič. Ker je za volitve obče zanimanje, podamo tu število glasov po okrajnih glavarstvih:

Okrajno glavarstvo	Veljavnih glasov	Neveljavnih glasov	Dr. Šušteršič	Luka Jelenc	Josip Kopač	Raznih
Črnomelj	2643	24	1732	888	—	23
Kamnik	5356	29	4531	739	47	39
Kranj	5813	23	5199	595	5	14
Kočevje	3664	44	3065	525	31	43
Krško	4830	66	2386	2297	107	40
Litija	4189	13	2951	384	821	33
Ljubljana	3132	29	1204	1236	686	6
Ljubljan. okolica	5600	81	4865	454	262	19
Logatec	4328	29	2177	1078	1071	2
Novo mesto	5550	77	4233	1222	52	43
Postojna	5324	53	3069	1884	322	49
Radovljica	3800	55	2824	510	448	18
Skupaj	54.229	523	38.236	11.812	3852	329

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu novembru 1900 je 205 strank vložilo 44.914 K 21 h, 130 strank vzdignilo 46.054 K 72 h, torej več vložilo 1140 K 60 h; 8 strankam se je izplačalo posojil 11.300 K, Stanje vlog, 1.487.840 K 64 h, derarni promet 195.065 K 04 h.

• (V bolnišnico Usmilj. bratov) v Kandiji pri Novem mestu se je sprejelo meseca novembra 83 bolnikov, koncem oktobra jih je ostalo 57, skupaj 140. Od teh se jih je ozdravilo 68, zboljšalo 14, neozdravljen bil je 1. Umrla sta 2: in sicer jeden vsled opeklin in jeden vsled srčne hibe. V oskrbovanji ostalo jih je 55. Oskrbovalnih dni se je nabralo tekom preteklega meseca 1736.

• (Županstva pozor!) V kljub mnogokratnim objavam v časopisih, da se v bolnico sprejemajo le ozdravljivi bolniki, ne pa hiralci ali celo umobolni (norci), pripetilo se je v zadnjem času mnogokrat, da so pripeljali v bolnico umobolne, katerih seveda pod-

pisano vodstvo ni moglo sprejeti. Objavlja se toraj vnovič, da se bodo bolniki, sposobni za bolnico, vedno radi sprejemali, kolikor le dopušča prostor; umobolni pa se sprejemati ne morejo in ne smejo, ker je zavod urejen za bolnico, ne pa za norišnico. To velja tudi za slučaje, če imajo umobolni še zraven norosti kako drugo bolezen. Da si prihranijo občine ali sorodniki dotičnikov stroške za brezuspešno prevažanje takih bolnikov, svetuje se jim, da se prej posvetujejo z najbližjim zdravnikom, ali pa vprašajo pri podpisnem vodstvu.

Vodstvo Cesar Franc Jožefove bolnice Usmilj. bratov v Kandiji pri Novem mestu.

(Narodna čitalnica) novomeška ima svoj letošni redni občni zbor v soboto 15. t. m. zvečer ob polu 8 uri v „Nar. domu.“ Vspored obseza nagovor predsednika, poročilo tajnika in blagajnika ter razne predloge in nasvete. K obilni udeležbi vabi

Odbor.

(Občni zbor) „Dol. pevskega društva“ bode dné 15. t. m. h kateremu se tem potom vsi društveniki uljudno vabijo. Dnevni red: 1. poročilo starega odbora, to je predsednika, tajnika, blagajnika in arhivarja; 2. volitev novega predsednika in odbora; 3. slučajnosti.

Odbor „Dol. pevskega društva.“

(Občni zbor kmetijske podružnice) novomeške se je vršil ob nepričakovano dobri udeležbi. Zborovalci so sledili z največjim zanimanjem strokovnim razpravam naših veščakov in vstrajali do konca. Zborovanje je trajalo od 2. do polu 5. popoldne. S poročilom o zborovanju smo danes pričeli. (Glej spredaj!)

(Poziv.) Prosimo vse delodajalce, kateri so dobili volilne liste za delalsko zavarovalnico v Trstu, da iste do pondeljka prinesejo gosp. pl. Sladoviču v Novo mesto. Godi se zato, da tudi Slovenci dobijo pri tem odboru primeren zastop.

(Vinorejcem iz novomeškega okraj. glavarstva — na znanje.) Podpisana podružnica naznanja, da bo oddala spomladi 1901 iz subvencionirane trtnice v Novem mestu 15.000 cepljenk sledečih vrst: 1.) za bela vina: kraljevina, laški rizling, beli burgundec, hrustljati španjol, zeleni silvanec, ružeči vrh, zeleni in ružeči veltlinec. 2.) za črna vina: portugalka in modra frankinja. — Trte so cepljene večidel na riparijo portalis, le deloma na rupes-tris montikola. — Cena tem cepljenkam je določena na 10 h t. j. 5 kr. za 1 komad. — Prošnje za cepljene trte se sprejemajo le od vinogradnikov, ki imajo svoje vinograde v okrajnem glavarstvu novomeškem in sicer zadnji čas do 1. februarja 1901. Na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo.

Kmetijska podružnica v Novem mestu,
dne 12. decembra 1900.

V. Rohrman, načelnik.

(Ekscelenca gospod grof Gleispah,) višje sodni predsednik in bivši pravosodni minister bil je 4. decembra v Novem mestu službenim potom ter si je tudi novo sodnijsko poslopje ogledal, ktero je sedaj do cela izgotovljeno. Mestni župan gosp. dr. Šegula se je bil šel ekscelenci pokloniti, ter je tudi pri tej priliki nekatere stavbinske zadeve blagohotnemu oziru priporočil.

(Nova poštna zveza) med Kočevjem in Črnomljem prične 16. t. m. Iz Kočevja gre pošta zjutraj ob 3.³⁰ in pride v Črnomelj ob 9.²⁰ in v Metliko ob 11. uri. Iz Črnomlja gre pošta tudi zjutraj ob 3.³⁰ in pride v Kočevje ob 10.¹⁵. S tem je Belokranjcem

vrlo vstreženo, ker dobijo pošiljatve za pol dneva hitreje, nego dosedaj.

(Sirarsko zadrugo) nameravajo osnovati v Trebelnem. Poljedelsko ministerstvo je obljubilo dati 800 kron podpore v dveh obrokih, ako se zadruga istinito otvori in pri trgovinskem registru okrožne sodnije v Novem mestu vpiše,

(Pošta v Novem mestu) bo v nedeljo 23. t. m. zaradi silno obilnih pošiljatev ves dan uradovala, to je od 8. do 12. ure zjutraj in od 2. do 6. popoldne.

Zaradi izvanredno pomnoženega tovarnega prometa pred Božičem, priporoča se, da se poštnih pošiljatev ne odlašaja na zadnje dni, ako se hoče, da pravočasno dospejo, kamor so namenjene. Posebno pozornost naj se obrača na to, da so pošiljatve dobro zavite in zavezane. Za male pošiljatve do 3 kilo zado- stuje, da so v trdnem papirju zavite, ako vsebina ne trpi vsled pritiska in ne izpušča maščobe ali vlažnosti, in niso daleč namenjene. — Večje in težje pošiljatve, potem take, ki se pošiljajo v oddaljene kraje, in sled- njič one, v katerih se nahajajo predmeti, ki se lahko razbijejo, ali ki puščajo maščobo ali vlago, morajo biti z ozirom na vsebine, obsežnost, težo in vrednost, vsaj večkrat zavite v močan papir, ali močno platno, oziroma morajo biti v košaricah, zaboječih i. t. d.

Skatulje za pošiljatev ne smejo biti poškodovane Divjačina, ki več ne krvavi, sme se pošiljati posamezno ne zavita. Pošiljatve z vsebino, ki se lahko razbije, označiti je na zavoju odločno z znamenjem stekla.

Vselej mora biti naslov prav dobro prilepljen; samo s pečatnim voskom pritrjen naslov ne velja, in naj se, kadar na zavoj ni moč dobro prilepiti na- slova, na deščico ali kos lepenke napiše ter k zavoju priveže.

Na pošiljatve, kojih vsebina je podvržena vžitnin- skemu davku, opozarja se še posebno.

Pri takih pošiljativah, ki so namenjene v mesta, kjer je užitninski davek upeljan, n. pr. Ljubljano, Gradec, na Dunaj, v Prago i. t. d. priporoča se radi hitrejšega zadačenja, da se na naslovu zavitka kakor tudi na sprejemnici vsebina in količina (kilo, liter, komad) naznačujeta, na podlagi kojih se vžitnina za- računava.

Konečno se še omenja, da v božičnem času poštni uslužbenci ne utegnejo sem in tja izraženi želji strank, da se jim pošiljatve zavijajo, ustrezati, radi česar se mora vsaka na pošto prinesena ne po predpisih zavita pošiljatev brezpogojno zavriniti.

(Nova tovarna za špirit.) Lastnik graj- ščine Pogance pri Novem mestu gosp. doktor Ber- tsche, napravil je na svojem posestvu blizo onih jam, kjer pesek kopljejo, veliko tovarno za špirit, ki bo ob novem letu delati začela. Špirit bodo kuhali menda večidel iz krompirja, z odpadki te kuhe pa bodo goved pitali. Poleg tovarne je zidan velikanski hlev, iz česar je sklepati, da se bo vse v velikem ob- segu vršilo. Za danes še ne vemo povedati, kje se bode špirit iz te tovarne kupoval, vsekakor pa bomo prilično o tej tovarni še kaj poročali.

(Novo grobišče.) Na pokopališču v Št. Petru pri Novem mestu napravila je rodbina pokojnega grofa Albin Margherija krasno družbinsko rakev. Brez vsake posebne slovesnosti v navzočnosti rodbine pre- djali so dné 27. novembra krsto rajnega grofa iz za- časne v to novo rakev.

(Za romarje!) Na Čatežu pri Veliki loki bodo sedaj vedno po dve sveti maši. Poleg novega preč. gospod Nik. Stazinskija se je ondi naselil tudi

preč. umirovljeni gospod Ključevšek, bivši župnik v Smihelu pri Žužemberku.

(Družinska pratika) za navadno leto 1901 izšla je v Ljubljani. Založil jo je gosp. Alojzi Pelc, revizor „Gospodarske zveze“, natisnila pa jo je katoliška tiskarna v Ljubljani. Oprava je fina in vsebina mikavna.

(Novi domovinski zakon.) S tem naslovom izšja je v zalogi Ig. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg mala knjižica, katero je spisal Rudolf Starovasnik in iz katere se vsak lahko pouči o domovinskih pravicah, o pridobitvi domovne pravice i. t. d. Tudi vzorci za prošnje za sprejem v občino i. dr. se nahajajo.

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Razne vesti.

* (Leseni križ) v Miramaru. — Leta 1898. so morsko ladjo „Novaro“ razdrli, ki je spomina vredna. Na tej ladji je namreč nadvojvoda Maks, poznejši meksikanski cesar, leta 1851. kot mornarski častnik služil. Šest let kasneje bil je nadvojvoda postal mornarski poveljnik, ter se je po ravno tej barki okoli sveta vozil. To potovanje je bilo v znanstveni in mornarski gospodarski zadevi velike važnosti, ter je lepe vspehe doseglo. Dne 14. aprila 1864. se je peljal nadvojvoda Maks, ko se je odločil v Mehiki cesarsko krono prevzeti, v ravno tej barki v Verakruc. Dne 16. januarja 1868. leta je zopet ista barka pripeljala mrtvega mehikanskega cesarja iz Verakruc v Trst. — Ljubeznjiva misel je bila od nadvojvode Ludovika Viktorja, da je ukazal od lesa te barke napraviti velik preprosti križ, ter postaviti ob morskem bregu poleg pristanišča gradu Miramare v spomin nesrečnemu cesarju in graditelju gradu Miramare. Ker bi pa ta križ vsled dežja in solnca ne trajal dolgo, so ga te dni postavili v zidano a deloma razpalo kapelo sv. Kocijana v grajskem parku, kar hočejo v tem stanu vzdržavati.

* (Bankovce) po 10 kron sklenila je avstro-ogerska banka začeti izdajati prihodnji mesec.

* (Ruščina.) Bavarsko naučno ministerstvo je upeljalo na gimnazijah pouk ruskega jezika.

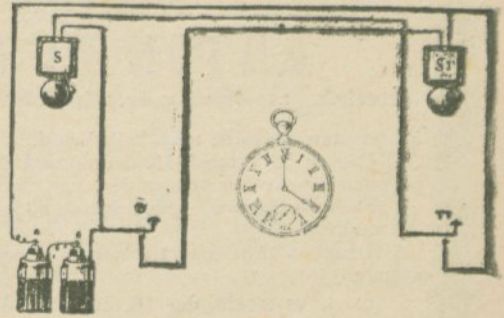
Loterijske številke.

Trst	1. decembra	3	82	14	66	25
Gradec	7. „	69	67	52	51	81

Stanovanje, v Novem mestu, Križatijska ulica št. 150 obstoječe iz treh ali petih sob, potrebnih prostorov in vrta je oddati s 1. februarjem 1901. (274—3)

JOSIP OTTO,

urar in elektromehaniker
v Novem mestu. (Ljubljanska cesta).

Zaloga raznih stvari za urarje. — Poprava biciklov. — Razne stvari za hišne telegrafe. — Za nizko ceno v hišah napravim telegraf po poljubni potrebi. (74—2)

Gostilna na lepi priliki,

s kletjo in velikim hlevom, po želji tudi nekaj potrebne zemljišča, je oddati zaradi priletnosti gospodarja v najem v Kronovem na razpotji v Šmarjeto in Belo cerkev. — Več pove lastnik Josip Košak po domače „pri Šlosarju“ Dol. Kronovo št. 3. pošta Šmarjeta.

Veliko zalogo

vsakovrstnega manufakturnega, *
posebno zimskega blaga za moske in
* ženske po najnižjih cenah,
priporoča

Josip Ogoreutz,
Novo mesto.

Šivalni stroji najbolj vrste, po
nizkih cenah ter
pod ugodnimi pogoji!

Velika izbira plaht in odej za konje.

(295—4)

in Novoletne častitke
v Krajčevi tiskarni v Novem mestu.

Globoko užaljeni javljamo, da je po Božjem sklepu danes 10. decembra 1900 ob 1/47 uri zjutraj umrl naš predragi soprog ozir. oče, brat, svak in strijc, gospod

ANTON KOS,

posestnik, nadporočnik c. kr. priv. meščanske garde,

48 let star, previden s sv. zakramenti.

Pogreb bo v torek 11. decembra 1900 ob 1/25 uri popoldne na mestno pokopališče.

Sv. maše za dušo pokojnega se bodo čitale v mnogih cerkvah.

Dragega rajncega priporočamo v molitev in blagi spomin.

Novo mesto, dne 10. decembra 1900.

ZAHVALA.

Iскreno se zahvaljujemo vsem prijateljem in znanecem, najtopleje gg. Usmiljenim bratom v Kandiji, slavni meščanski gardi novomeški in drugim darovateljem vencev, slavni meščanski gardi v Krškem, mestni požarni brambi, kakor tudi vsem, koji so predragemu rajncemu skazali zadnjo čast, ter ga spremili k večnemu pokoju.

(301)

Žalujoci ostali.

Oklic.

Firm. 136/00.
Gen. I.—41/8.

Naznanja se, da se je pri obstoječi tvrdki „kmetijsko društvo“ v Žužemberku, registrovana zadruga z omejeno zavezo izvršil izbris izstopivšega načelnikovega namestnika Henrika Povšeta, in vpis novega načelnikovega namestnika Ivana Žavbija.

C. kr. okrožno sodišče v Rudolfovem oddelek I,

dne 19. novembra 1900.

Razglas.

Podpisana podružnica naznanja, da se bodo iz subvencionirane trtnice v Tržišču pri Mokronogu spomladi 1901. leta vinogradnikom, ki se za to zglase, oddajale cepljene ameriške trte po znižani ceni, in sicer po 14 K 100 komadov. — Na podlagah rip. portalis, nekaj tudi na montikola in solonis, so cepljene najboljše od strokovnjakov za naše kraje priporočene trte belih in črnih vrst ter se bodo oddale le dobro zaraščene in ukoreninjene cepljenke. — Vinogradniki, stanujoči v krajih krškega okrajnega glavarstva, kateri želijo dobiti cepljenke po zgoraj določeni ceni, morajo svoje zažadostno podprte prošnje potom njihovega županstva ali njihove kmetijske podružnice predložiti najkasneje do 1. januarja 1901. leta pri podpisani podružnici. Na pozneje došle prošnje se ne bo oziralo.

Podružnica c. kr. kmet. družbe kranjske v Mokronogu, dne 9. novembra 1900.

Josip Anton grof Barbo,

načelnik.

(300)

Izjava.

Podpisanec obžalujem, kar sem proti Mede Josipu, posestniku iz Jurke vasi št. 3. žaljivega govoril, ker on je pošten človek.

V Vavtvasl, dne 13. decembra 1900.

(302)

Josip Duler št. 26.

Razglas!

S 1. januarjem 1901 otvori hranilnica in posojilnica za Kandijo in okolico, reg. zadruga z neom. zavezo IV. odsek (ciklus), za kojega se uže zdaj sprejemajo vpisi in sicer v društvenem prostoru v Kandiji (vsaki dan dopoldne od 8 do 11. ure izvzemši praznike) kakor tudi v nabirališjih in filijalah:

Stopiče po župniku gospodu Porenta;

Valtavas po župniku gospodu Zakrajšek;

Brusnice po župniku gospodu Nemanič;

Čermošnjice po nadučitelju gospodu Jaklitsch;

Radoba in Gorjanci po gozd. oskrbniku g. Kretinszky.

En opravljeni delež znaša K 41-60 in se vplačuje v obrokih, vsak tedenski obrok znaša 20 h. Vsak zadržnik lahko podpiše pa tudi več opravljenih deležev.

Hranilne vloge se sprejemajo od zadržnikov pa tudi od nezadržnikov ter se otrestujejo po 4 1/2 % rentnino plača zadruga. Posojila in predujemi se dajo le zadržnikom po 6 % od sto na dolžna pisma kolekovana po skali I., menjice so izključene. Vračilo po pogoju najpozneje v štirih letih. (294)

Slovenski organist

Zbirka prediger za crglje in harmonij. I. zvezek: Božične predigre. Zložil Ign. Hladnik, op 40. Cena 1 Krono, po pošti 5 h več.

Šivalni stroj, rabljen, a še popolno dober, je radi odpotovanja cenó na prodaj pri Mici Murgelj na Hudem št. 1., pošta Novo mesto. (282-2)

Stanovanje, obstoječe iz dveh sob, kuhinje, kleti in drvarnice je oddati pri Franc Murnu v Kandiji št 18. (291-2)

Stanovanje s 3 sobami, kuhinjo, kletjo in vrtom se 1. oktobra odda v Kandiji št. 9.

Mlin na tri tečaje

pri Brežicah da v najem Jože Poček, Zakot št. 2.

Učenec s primerno šolsko izobrazbo se sprejme v prodajalno A. Gustin v Novem mestu. (292-2)

Deklita, 18 let stara, izurjena v nemškem in slovenskem jeziku, ki je bila 17 mesecev na eni veliki trafikki, išče službo za trgovsko prodajalko. Dopisi naj se pošiljajo pod naslovom „Vestna“ v Ilirsko Bistrico, poste restante.

Hiša

na Ratežu tik državne ceste, pripravna za gostilno, se da takoj v najem. Rayno tako se da v najem velik vinograd in travnik. — Natančneje pove pooblaščenec Davorin Frančič v Novem mestu. (303-1)

Za teriški grad na Dolenjskem se išče

gozdnega čuvaja,

samca, kateri se tudi pri gospodarstvu porabiti da. Taistega se takoj sprejme. Naslov: Oskrbništvo Radna pri Sevnici. (304-1)

Služba opravnika

je za popolniti pri kmetijski podružnici v Novem mestu. Letna plača znaša 864 K. Opravnik mora biti veščak v praktičnem vinogradarstvu in sadjarstvu, ker mu je oskrbovati pri podružnici veliko trtnico za pridelovanje ameriških cepljenk, dva matišnjaka in drevesnico.

Prosilci naj se zglasijo s svojimi spričali o strokovni sposobnosti do 10. januarja 1901. pri podpisani podružnici.

Službo je nastopiti s 1. februarjem 1901.

Kmetijska podružnica v Novem mestu,

dné 12. decembra 1901.

V. Rohrman.

načelnik.

(299-1)

„Tirolsko vino,“ posebno dobro in pristno, bele in rdeče barve, prodaja na debelo po nizkih cenah Antonija Lakner v Kandiji št. 58, to je mej hišami g. Appe-ta in g. Junca. (281-2)

Drva za kurjavo. Gozdarski urad na Ruprč vrhu oddaja začeni s 1. novemb. bukove drva, na dom postavljene po 5 K 20 h kubični meter. — Naročila sprejme gozdarski mojster gosp. Kretinsky v Kandiji v novi Kastelcovi hiši. (245-5)

Hiša na Dol. Prekopi št. 20,

pošta Št. Jernej je na prodaj ali v najem za oddati V hiši je prodajalna. Posestvo z vsemi gospodarskimi prostori je bivša last Franc Receljeva. Odda se po potrebi tudi zemljišče. Vse v dobrem stanu in pod ugodnimi pogoji. (298-1)

Hiša na prodaj.

V Rudolfovem poleg stare vojašnice ali na novo zgrajene justične palače, katera obstoji iz 4 sob, 2 vrtov, kuhinje in 2 kleti, svinjaka in drvarnice, do iste vodijo 4 ulice in je jako pripravna za krčmarski obrt, kateri se je že veliko let v tej hiši nahajal.

Natančna pojasnila se dobe pri lastniku gosp. Karl Duller-ju, v Leobnu (Ljubno) Josefě. Gor. Staj.

ANTON HOČEVAR,

tovarnar za usnje v Novem mestu
priporoča

svoje prodajalne

v lastnej prenovljeni hiši poleg novega mosta. V istej se nahaja bogata zaloga vsakovrstnega usnja in vse čevlarske potreščine po najnižji ceni.

Pozor! V prodajalni Važno!
pri kresiji v Novem mestu

prodaja se

za božične praznike

posebno po znižanih cenah papir za jaslice; najboljša moka iz znamenitega mlina Vinko Majdiča iz Kranja in sveži kvas, rozine, vampe, cibebe rožiče, najfinejši čaj, rum, fini špirit, najfinejši namizno in jedilno olje, vinski kis, kava, riž, mila in sploh vse specerijsko blago, ravno tako vsake vrste železno in kuhinjsko posodo, vsake vrste steklenice, svetilke in porcelan.

V tej prodajalni se dobi tudi prav vredno železno in drugo blago, kakor lopate, sekire, ključavnice, verige (ketne), košarice, platno za srajce, porhat, nogavice, rokavice, vsake vrste obleke za moške in ženske itd. Slavno občinstvo vabi v prepričanje.

Za prekupce in gostilničarje so še posebno znižane cene.

Podpisani naznanja ob enem, da skupuje vsaki petek kosti in staro železo, tudi predivo v večjih množinah kupi, pač se mu mora vzorec prej doposlati.

Za obilen obisk se priporoča ter zagotavlja najboljšo in točno potrežbo

Z vsem spoštovanjem

295-1)

Franc Pleterski.

Hiša št. 56 v Žužemberku

s hlevom in lepim vrtom, ležeča ob ugodnem prostoru za gostilno, je na prodaj. — Ponudbe naj se pošiljajo na c. kr. pošto v Idrijo. (283-2)

ANTON COMIN,
zaloga istrskega vina.

V Novem mestu na glavnem trgu št. 94

(v g. Zurčevi hiši)

nahaja se

nova zaloga istrskega belega in črnega vina

razne cene, kateri se le na debelo, najmanj po en veder, prodaja. Vino je zanesljivo dobro, nepokvarjeno in ne ponarejeno.

Naročila in pojasnila iz prijaznosti pri

g. Viktor Vončina,

c. kr. pismonošu v Novem mestu.

(260-4)

!Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje hranilnih vlog 30. sept 1900:
čez 5 milijonov Kron.

Denarni promet v devetih mesecih:
čez 17 milijonov Kron.

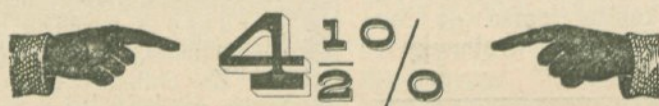
Ljudska posojilnica

preje: Gradišče št. 1. — sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadst.

sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 gold.
čistih 4 gl. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. sept. 1900:
5,853.620 K 80 h.

Promet v 9. mesecih od 1. jan. do 30. sept. 1900:
17,740.643 K 16 h.

Hranilne knjižice se sprejemajo za gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so pošthranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. oktobra 1900.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Josip Šiška,
knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec
v Št. Vidu nad Ljubljano.

Josip Jarc,
veleposestnik v Medvodah.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.

Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške blagajne
v Ljubljani.

Francišek Leskovic,
blagajnik „Ljud. pos.“ v Ljubljani.

Dr. Viljem Schweitzer,
odvet. koncipijent v Ljubljani.

Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.

Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

pisarna na kongresnem trgu h. št. 14.

tik cerkve v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(38—22)

Grajsčina Bajnof pri Novem mestu

išče

enega vavpta in enega vrtnarja.

Učenec, ki je šolski nauk dostal in ima veselje do pekovske obrti, se takoj sprejme. Kje, pove opravištvu „Dol. Novic“.

(255—4)

Njiva v najem.

Na mestnem polju poleg Polakovega travnika je v najem oddati njiva za osem mernikov posetve. — Ponudbe pri opravištvu „Dol. Novic“.

(284—2)

Hiša na prodaj.

Hiša št. 174 v Novem mestu, na Bregu poleg Brunerjeve hiše je radi smrti lastnice iz proste roke na prodaj. Oglasiti se je pri oskrbniku hiše, ces. svetniku gosp. Pauserju v Novem mestu.

(290—2)

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovejšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljač, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zato je se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nepremojljiv tirolski ločen za haviloke.

Tudi imam narejene haviloke vsake velikosti za gospode in dečke po nizki ceni.

Dijakom znižane cenel

Božična darila!

Božična darila!

Najlepše novosti

v punčikah in igračah

v družbinskih igrah in galanterijskih stvarih, okraske za božična drevesca in jaslice, moderne knjige, romane, molitvenike, umetniške razglednice in elegantno pisalno orodje

nudi po najnižjih cenah

F. Tandler v Novem mestu na glavnem trgu.

Na drobno!

Na debelo!

Vino na prodaj.

V grajščini Bajnof pri Novem mestu je na prodaj

novo in staro vino

v vsaki množini. (282-3)

V najem se odda takoj za jedno ali več let velika lepa prodajalnica s skladišči, kletmi in eventuelno tudi s hlevom v Rohrmannovi hiši v Novem mestu na najbolj obljudeni Ljubljanski cesti. — Natančneje se izve pri Viktor Rohrmann-u v Ljubljani. (273-3)

Deček

16 let star, zmožen za pekovsko obrt, sprejme se v poduk v Ljubljani. Več se izve v Novem mestu, Ljubljanska cesta št. 105. (61-18)

Na prodaj je posestvo!

Zidana hiša, lepi zidani obokani hlevi, oboje z opeko pokrito, novi svinjaki z opeko pokriti in dvojnat kozole z desetimi štanti, vse v dobrem stanu. Poleg tega od 10 do 20 oralov prav dobrih njiv, ravno toliko izvrstnih travnikov in 20 oralov ali več lepega gozda. Vsa zemljišča leže v ravnini okoli hiše.

Dalje je na prodaj sedem oralov prav izvrstnega travnika, kateri leži pri vasi Hudeje, blizo okrajne ceste iz Novega mesta v Skocijan.

Končno je na prodaj več gozdnih parcel blizo Škocijana. — Več se izve (275-3)

pri oskrbništvu grajščine v Radelci
pošta Bučka na Dolenjskem.

Zakaj so še ljudje, kateri Kathreiner Kneipp-ovo sladno kavo ne rabijo, akoravno je tako dobrodišeča in zdrava kavina pijača?

Ker še vsi ne vedo, ktere velike prednosti ima Kathreinerjeva kava, katera skozi en ekstrakt bobove rastline duh in okus bobove kave zadobi. Taista toraj združi na neprecenljivi način dobre zdravju delujoče lastnosti domačega sladnega preparata s preljubljenim duhom bobove kave. Kathreiner Kneippova sladna kava služi posebno za primes k bobovi kavi, diši pa tudi ako se sama použije. Dobi se povsodi, ne sme se pa nikoli odprta prodajati in je samo pristna v znanih izvornih zavojih s podobo župnika Kneippa in s imenom »Kathreiner«.

Janez Jax-a

najstarejša
in največja
tovarniška zaloga

šivalnih strojev

v Ljubljani, Dunajska cesta št 13.

Zastopnik za Dolenjsko
Friderik Skušek,

trgovec v Metliki. (210-33)